

SPIS TREŚCI

Wstęp (<i>Andrzej Stroynowski</i>).....	9
---	---

I. PROBLEMY PARLAMENTARYZMU EPOKI STAROPOLSKIEJ

<i>Andrzej Stroynowski</i> Kultura parlamentarna epoki staropolskiej. Wprowadzenie	13
<i>Zigmantas Kiaupa</i> Konstytucje Wielkiego Księstwa Litewskiego na sejmach Rzeczypospolitej Obojga Narodów jako wyraz życia politycznego	27
<i>Andrzej Rachuba</i> Litewscy marszałkowie sejmów Rzeczypospolitej (1569–1793)	33
<i>Jerzy Urwanowicz</i> Zgromadzenia wojskowe a instytucje parlamentarne w Rzeczypospolitej XVI–XVIII wieku. Relacje, aspiracje, analogie	47
<i>Renata Gałaj-Dempniak</i> Postrzeganie sejmików przez szlachtę w epoce staropolskiej w świetle memuarów i utworów literackich	61

II. EPOKA KSZTAŁTOWANIA SIĘ POLSKIEGO PARLAMENTARYZMU

<i>Marceli Antoniewicz</i> <i>De colloquio in Radomsko per regnicolas habito</i> — czyli o wiecu rycerstwa polskiego w Radomsku u zarania wielkiego bezkrólewia	75
<i>Anna Czerniecka-Haberko</i> Zygmunt August w teatrze życia parlamentarnego	103
<i>Ewa Dubas-Urwanowicz</i> Metody i formy walki politycznej podczas obrad sejmików koronnych w dobie panowania Stefana Batorego.....	117
<i>Łukasz Wroniszewski</i> Wzrost znaczenia sejmików w czasach Stefana Batorego na przykładzie sejmu 1578 roku	129

Uladzimir Padalinski

- Stanowisko szlachty Wielkiego Księstwa Litewskiego wobec instytucji sejmku walnego w końcu XVI wieku 143

III. EPOKA WAZÓW

Janusz Dorobisz

- Kultura parlamentarna marszałków poselskich za pierwszych Wazów (1587–1648) 157

Edward Opaliński

- Próby reform parlamentu za Wazów 169

Maciej Franz

- Rola hetmanów w dziejach sejmku Rzeczypospolitej XVII wieku 187

Dominik Koza

- Propaganda królewska przed sejmem 1609 roku. Zarys problematyki 197

Marcin Broniarczyk

- Wykształcenie świeckich senatorów z Wielkopolski za Władysława IV 209

Mariusz R. Drozdowski

- Szlachta wobec problemu kozackiego na sejmie elekcyjnym Jana Kazimierza 223

Anna Kryszak

- Instrukcje dla posłów kozackich na sejm Rzeczypospolitej na przykładzie instrukcji z 1664 roku 235

IV. CZASY KRYZYSU PARLAMENTARYZMU STAROPOLSKIEGO

Leszek A. Wierzbicki

- Waśnie senatorskie na sejmach za panowania króla Michała 245

Mariusz Sawicki

- „Wojna” parlamentarna i sądowa Sapiechów z Kryszipinami Kirszenszteinami w latach dziewięćdziesiątych XVII wieku 253

Dzmitry Vitsko

- Stanowisko Wiśniowieckich wobec sporów o sejm konny w 1698 roku 269

Andrzej B. Zakrzewski

- O niektórych aspektach kultury politycznej sejmików litewskich XVIII wieku 285

Jacek Krupa

- Żydzi na sejmach Rzeczypospolitej w XVIII stuleciu 295

Michał Tomasz Wójciuk

- Przedstawiciele rodzin magnackich w reprezentacji sejmowej powiatów brzeskiego i pińskiego w dobie saskiej 307

<i>Lukasz Donaj</i>	
Pakty i konstytucje praw i wolności wojska zaporoskiego Pylypa Orlyka jako osiemnastowieczny przykład umacniania się idei parlamentarizmu	323
<i>Maria Wichowa</i>	
<i>Brylant nieoszacowany Korony Polskiej</i> . Dyskurs o złotej wolności w <i>Nowych Atenach</i> księdza Benedykta Chmielowskiego a staropolska tradycja literacka tej idei	339
<i>Małgorzata Durbas</i>	
Obraz sejmu polskiego w świetle pracy P.J. Chevaliera de Solignac	353
<i>Andrzej Macuk</i>	
Wybory posłów sejmowych na sejmikach powiatowych Wielkiego Księstwa Litewskiego w 1758 roku	367
 V. EPOKA STANISŁAWOWSKA	
<i>Dariusz Rolnik</i>	
Dylematy posłów czasów stanisławowskich — między realiami politycznymi a ideami wolności szlacheckich	379
<i>Tadeusz Srogosz</i>	
Szpitalnictwo w debatach sejmowych podczas panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego	393
<i>Arkadiusz M. Stasiak</i>	
Teoria pochodzenia władzy monarszej w dyskursie parlamentarnym czasów stanisławowskich	407
<i>Karol Łopatecki, Wojciech Organiściak</i>	
Udział parlamentu angielskiego i sejmu Rzeczypospolitej szlacheckiej w pracach nad artykułami wojskowymi	421
<i>Zbigniew Anusik</i>	
Parlamentarne doświadczenia Jerzego Michała Potockiego	437
<i>Katarzyna Bucholc-Srogosz</i>	
Treść i forma wystąpień kasztelanów na sejmie 1782 roku	455
<i>Agnieszka Borkowska</i>	
Problem rzetelności relacji cudzoziemców o sejmie 1784 roku	469
<i>Krzyszyna Maksimowicz</i>	
O talentach Kazimierza Nestora Sapiehy w świetle obserwatorów życia publicznego drugiej połowy XVIII wieku	483
<i>Wojciech Szczygielski</i>	
O nową ustawę sejmikową. Rezultaty głosowania sejmowego z 24 marca 1791 roku	495